

ภาพรวมของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาท

เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานต่อปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ในส่วนนี้จึงเป็นการนำเสนอภาพรวมของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น อันจะทำให้เกิดมิติในการมองปรากฏการณ์นี้ได้ชัดเจนขึ้น โดยจะนำเสนอในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ประวัติความเป็นมา

จุดเริ่มต้นของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาในสังคมไทยเริ่มมาจากการแข่งขันกีฬานักเรียน ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการแข่งขันกีฬานักเรียนเป็นประจำทุกปี ได้มอบหมายให้กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบในการแข่งขัน โดยเน้นเรื่องการเมืองมีน้ำใจนักกีฬา (Sporting Spirit) เป็นสำคัญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องแต่การแข่งขันกีฬาในระยะแรก ๆ ยังไม่บรรลุจุดประสงค์เท่าที่ควรนัก โดยเฉพาะนักเรียนที่เกเรและมักอยู่ในกลุ่มผู้แพ้ มักชอบก่อเหตุทะเลาะวิวาทหลังจากเสร็จสิ้นการแข่งขัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการชกต่อยกัน

จากสถิติการกระทำผิดของนักเรียนนักศึกษาและเยาวชน ระหว่าง พ.ศ. 2499 - 2509 ตามพระราชบัญญัติการควบคุมเด็กและนักเรียน พ.ศ. 2481 ปรากฏว่า ร้อยละ 92 ส่วนใหญ่เป็นความผิดประพฤติดนไม่เหมาะสมแก่สภาพและวัย เป็นต้นว่า เทียบเร่ร่อนในที่สาธารณะสถานในขณะเวลาเรียน แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและของสถานศึกษา เช่น ไว้ผมยาว ปล่อยชายเสื้อ สูบบุหรี่ ดื่มสุราและของมีนเมา เล่นการพนันเล็ก ๆ น้อย ๆ เข้าไปในสถานบริการซึ่งต้องห้าม

ประพจน์โน้มเอียงในทำนองผู้สาว เป็นต้น ส่วนอีกร้อยละ 8 เป็นการกระทำผิดมีลักษณะเป็นอาชญากรรม เช่น ลักขโมย เล่นการพนัน และทำร้ายร่างกาย ซึ่งผู้ชายกระทำผิดมากกว่าผู้หญิงในอัตราส่วน 10 : 1 (กรมพลศึกษา, 2526 : 1 - 2)

แม้ว่าการก่อเหตุทะเลาะวิวาทในระยะนี้จะมีไม่มากนัก แต่เราสามารถเห็นภาพของการตีกันได้จากหนังสือเส้นทางมาเฟีย (สุริยัน ศักดิ์ไชยสง, 2532 : 19 - 20) ซึ่งมีการตีกันที่สนามกีฬาแห่งชาติ โดยเป็นการแข่งขันฟุตบอลคู่ชิงชนะเลิศสายอาชีพ

“จากการร่วมแรงร่วมใจของพวกเรา สឹกรั้งนี้เราสยบได้เวลาสั้น ๆ และสามารถกันสาว ๆ อาชีวะให้หลังจากอัมจันทร์อย่างปลอดภัย ด้วยทว่าเรื่องไม่ยุติลงง่าย ๆ เพราะตลอดแนวถนนโดยรอบสนามกีฬา (ชั้นใน) ชาวเฟื่องกำลังไล่ชกไล่ตีกันให้พล่าน ตำรวจสามารถจับกุมนักศึกษาได้ 69 คน ซึ่งท่านหัวหน้าคณะปฏิวัติ พล.อ. สฤษดิ์ ธนะรัชต์ จะมาดูโฉมหน้าพวกเราด้วย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด อาจารย์ฝ่ายปกครองได้เข้าพบท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษาซึ่งได้เข้าพบรัฐมนตรีแล้ว ที่ประชุมได้ลงความเห็นให้นักศึกษาที่ถูกจับกุมตัว สละสิทธิ์ทางการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ได้ศึกษาต่อยังวิทยาลัยอื่นตามประสงค์...”

ประวัติการก่อความไม่สงบของนักเรียนนักศึกษาในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2509 เป็นต้นมา มักจะไม่ได้เกิดจากแรงกระตุ้นทางการเมือง หรือเกิดจากความขัดแย้งระหว่างแนวความคิดทางการเมืองเพราะพวกเขาได้รับการอบรมสั่งสอนให้มีความรู้สึกว่ อายุยังน้อยหรือเล็กเกินไป ยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบทางด้านการเมือง ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่ ไม่มีการขัดแย้งทางกลุ่มการเมืองในประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากประเทศไทยมีการปกครองโดยรัฐบาลทหาร หรืออาจกล่าวได้ว่า สภาพโครงสร้างที่จะก่อให้เกิด ความไม่สงบของนักเรียนนักศึกษาในประเทศไทย มีผลมาจากลักษณะทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือศาสนาเป็นไปได้ยาก แต่ความไม่สงบอาจเกิดจากระบบการศึกษาซึ่งมีแนวโน้มเป็นไปได้มากกว่า ซึ่งจะสังเกตเห็นได้จาก การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาไทยเกิดขึ้นเฉพาะในเมืองหลวงคือ กรุงเทพฯ-

มหานคร และมักเกิดขึ้นในสนามกีฬาหรือบริเวณใกล้เคียง (กรมพลศึกษา, อ้างแล้ว : 2)

แต่เหตุการณ์ทางการเมืองครั้งประวัติศาสตร์ในการเรียกร้องประชาธิปไตยของไทย พ.ศ. 2516 ซึ่งนำโดยขบวนการนักศึกษาปัญญาชนทั้งหลาย ทำให้นักเรียนนักศึกษาทั้งหลายได้มีส่วนเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น นักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคอาชีวะซึ่งเรียกตัวเองว่า “หน่วยกล้าตายเสื้อเหลือง” ซึ่งเป็นแนวหน้าหรือหัวใจของพวกประท้วงเดินขบวน เด็กบางคนก็ถือไม้กระบอง เหล็ก ก้อนหิน ระเบิดขวดเป็นอาวุธ เหตุการณ์ในครั้งนั้นขบวนการนักศึกษาได้รับชัยชนะในการเรียกร้องประชาธิปไตย ทำให้เกิดการนำเอาพลังของนักเรียนนักศึกษามาใช้ในทางการเมือง เช่น เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ในเดือนตุลาคม 2519 ตอนนี้องค์กรฝ่ายขวาเป็นที่นิยมอย่างรวดเร็ว กลุ่ม “กระทิงแดง” กลุ่ม “ลูกเสือชาวบ้าน” หรือ กลุ่ม “นวพล” ได้ออกโฆษณาชวนเชื่อให้ยึดมั่นในวัฒนธรรมของเดิมที่ดีและยึดมั่นในองค์พระมหากษัตริย์ในประเทศไทยและศาสนา และทุกกลุ่มก็ดึงดูดผู้ติดตามที่จะต่อต้านการเคลื่อนไหวพวกฝ่ายซ้ายได้จำนวนมาก นักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคและอาชีวะเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มนี้ ดังนั้นพวกหัวใจของ 14 ตุลาคม 2516 ตอนนั้นก็กลายเป็นพลังต่อต้านเป้าหมายของพวกที่อยู่ในสถาบันสูงกว่าและที่เคยเป็นเพื่อนร่วมศึกในครั้งหนึ่ง แต่ไม่ได้หมายความว่านักศึกษาเทคนิคทั้งหมด หรือแม้แต่ส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายขวาจัดตามที่หนังสือพิมพ์และประวัติศาสตร์ยุคนี้ให้นัยข้อเท็จจริงแล้วนักศึกษาจำนวนมากไม่ได้เป็นและสำหรับผู้เข้าร่วมในสมาชิกกลุ่ม เช่น กลุ่มกระทิงแดงนี้ ส่วนใหญ่ก็เป็นพวกที่ถูกไล่ออก หรือพวกที่จบแล้วหรือหางานไม่ได้ ซึ่งสมาชิกจำนวนมากไม่ใช่ นักศึกษาเสียด้วยซ้ำ แต่เป็นเด็กข้างถนนที่ไม่มีงานทำหรือพวกนักเลงในสลัม กลุ่มเหล่านี้ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนและรับคำสั่งจากนายทหาร (สุภณิตี พลังกุล, 2537: 374) ทำให้เห็นถึงการนำเอาขบวนการนักศึกษามาใช้ประโยชน์ในทางการเมืองซึ่งส่วนใหญ่แล้ว มักจะเป็นการก่อความไม่สงบต่าง ๆ เช่น เดินขบวนประท้วงต่อต้านอุดมการณ์ทางการเมืองบางอย่าง รวมถึงการสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ทางการเมือง

๑๗๑ เป็นต้น เป็นลักษณะที่มีความเกี่ยวพันในทางการเมือง ซึ่งมีใช้การก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันระหว่างนักเรียนนักศึกษาอย่างธรรมดา

ภาพสะท้อนถึงเหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาจากหนังสือเพื่อเยาวชนที่รัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2518) ซึ่งเป็นการรวบรวมบทความที่ใช้ ออกอากาศทางสถานีวิทยุศึกษา มีดังนี้

- บทความเรื่อง “รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย” ของอภิชาติ เสรณีวิจักขิ จการ ซึ่ง ออกอากาศเมื่อวันอังคารที่ 10 กันยายน 2517 “เหตุการณ์ยุ่งยากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุการณ์ที่นักเรียนตีกัน มีการยิงกัน ขว้างระเบิดกัน และเผาอาคารของโรงเรียนจนเกิดความเสียหายวอดวาย ถ้าตีค่าทรัพย์สินที่ถูกเผาเสียหายเป็นเงินนั้น ย่อมกระทำได้ไม่ยากนัก แต่ชีวิตคนที่สูญเสียชีวิตไปนั้นจะตีค่าเป็นเงิน ย่อมไม่ได้อย่างแน่นอน...”

- บทความเรื่อง “อย่าตีกัน จงสร้างสรรค์สามัคคี” ของ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร ซึ่งออกอากาศเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 26 มิถุนายน 2518” การทะเลาะวิวาทและทำร้ายซึ่งกันและกันด้วยอาวุธ เช่น ไม้ มีด และระเบิดขวด เป็นต้น อันทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวาย บางครั้งเป็นผลให้ร่างกายพิการหรือเสียชีวิตลงอย่างน่าอนาถ ไม่เฉพาะแต่ในหมู่นักเรียนด้วยกันเท่านั้น แต่กระทบกระเทือนไปถึงชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั่วไป ซึ่งตกเป็นเหยื่อเคราะห์ร้ายด้วย...”

บทความทั้งสองสะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์ของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้น มีสาเหตุมาจากการแข่งขันกีฬา ซึ่งเป็นประเด็นหลักของการตีกันในยุคสมัยนี้ ส่วนในประเด็นอันนั้นอาจมาจากเรื่องส่วนตัวในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเมื่อมีเหตุการณ์การตีกันระหว่างโรงเรียนคู่ริเดิม ๆ บ่อยครั้ง ก็จะนำไปสู่ความรู้สึกที่เป็นคู่ริกันระหว่างโรงเรียน

จุดเริ่มแรกของการสร้างประเพณีการตีกันแบบเป็นศัตรูคู่อริประจำของโรงเรียนนั้น น่าจะเป็นการทะเลาะวิวาทของโรงเรียนปทุมวันกับอุเทนถวาย ซึ่งทำให้เกิดการแบ่งฝ่ายของอาชีวะออกเป็นข้างกลกับข้างก่อสร้าง มูลเหตุดั้งเดิมเกิดจากการแข่งขันกีฬาบุคคลในประมาณปี 2511 - 2512 ที่สนามกีฬาแห่งชาติ การทะเลาะวิวาทในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์ที่รุนแรงมาก มีการใช้ระเบิดขวดขว้างปาใส่กัน และมีการระดมกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนมากมาระงับเหตุ มีการขนย้ายนักศึกษาออกคนละประตู ซึ่งในช่วงนั้นบ้านเมืองอยู่ภายใต้กฎอัยการศึกมีการปกครองแบบเผด็จการ บ้านเมืองมีความสงบพอสมควร การยกพวกตีกันหรือประท้วงเป็นสิ่งที่ประชาชนไม่คุ้นเคย เพราะฉะนั้นเหตุการณ์และความรุนแรงที่เกิดขึ้น แม้จะไม่มี ความเสียหายทางด้านชีวิตและทรัพย์สินมากนัก แต่ในแง่ของการรับรู้ของเหตุการณ์ของประชาชนถือว่า เป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งมีผลทำให้เกิดการแบ่งพวกนักเรียนอาชีวะออกเป็น 2 พวกทันทีคือพวกนักเรียนอุเทนถวาย เรียกว่า “ข้างก่อสร้าง” และพวกนักเรียนปทุมวัน เรียกว่า “ข้างกล” (เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว, 2533 : 4)

4.2 พัฒนาการ

เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากการพัฒนาและรับเอาวัฒนธรรมแบบตะวันตกและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาในสังคมไทย ทำให้เกิดความเจริญขึ้นอย่างมากมายที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะในเมืองหลวงกรุงเทพมหานคร เช่นเดียวกับบริบทของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตทั้งในด้านรูปแบบ วิธีการ และสถานที่ที่มักจะเกิดเหตุทะเลาะวิวาท

ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดในปัจจุบันคือ มูลเหตุของการก่อเหตุ ทะเลาะวิวาทมักจะไม่ได้เกิดมาจากสาเหตุของการแข่งขันกีฬาเหมือนเช่นในอดีต ส่วนใหญ่แล้ว โรงเรียนที่มีประวัติของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นจะไม่ส่งเสริมกิจกรรมในด้านนี้ เพราะเกรงว่าเมื่อส่งไปแข่งขันแล้วจะทำให้เกิดการก่อเหตุทะเลาะวิวาทขึ้น แต่รูปแบบวิธีการและสถานที่ของการเกิดเหตุที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน จะมีลักษณะที่มีพัฒนาการตาม

บริบทของความเจริญที่เกิดขึ้นในสังคม เรามักจะพบเห็นการรวมกลุ่มกันของนักเรียนตามห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ ที่มีความเจริญและวัฒนธรรมแบบตะวันตกต่าง ๆ มากมายจะเป็นที่ซึ่งมีทุก ๆ อย่างที่ตอบสนองความต้องการของวิถีชีวิตแบบวัยรุ่นสมัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการพบปะหรือการหาความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อกลุ่มนักเรียนมารวมตัวกันซึ่งมีหลายสถาบันทำให้เกิดการเขม่นกัน และนำไปสู่การก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือมักจะเกิดขึ้นตามเวทีคอนเสิร์ตประเภทร็อกหรือเพลงเพื่อชีวิตเพราะจะเป็นที่รวมของนักเรียนวัยรุ่นทั้งหลาย โดยเฉพาะผู้ชายซึ่งมักจะมาดูการแสดงเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ

ในด้านของรูปแบบและวิธีการของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทก็เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งในอดีตการทะเลาะวิวาทมักจะเป็นการทำร้ายกันด้วยอาวุธ เช่น ไม้ตี เหล็กมีด ระเบิดขวด หรือสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นอาวุธได้ เป็นการทำร้ายและต่อสู้กันในลักษณะของการทะเลาะเบาะแว้ง การใช้อาวุธปืนยังไม่ค่อยแพร่หลายเท่าไรนัก แต่ในปัจจุบันการทำร้ายกันนั้นมักจะใช้อาวุธปืนเป็นส่วนมาก ทำให้เหตุการณ์การตีกันแต่ละครั้งมักจะมีผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัส ซึ่งความแตกต่างที่เห็นได้ชัดจึงเป็นลักษณะของความรุนแรงของวิธีการที่ใช้ที่มีประสิทธิภาพของการทำร้ายกันมากกว่าในอดีต และรูปแบบของการทำร้ายกันนั้นก็ได้คำนึงถึงว่าจะเกิดลูกหลงไปโดนคนอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมักจะเป็นสถานที่สาธารณะที่มีผู้คนมากมายไม่ว่าจะเป็นตามป้ายรถเมล์ หรือแม้กระทั่งบนรถโดยสารประจำทาง ดังจะเห็นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งสะท้อนภาพได้เป็นอย่างดี ดังนี้

- นักเรียนอาชีพะจำนวนหนึ่งได้ขึ้นรถเมล์หลังเลิกเรียนอยู่ที่ป้ายหน้าโรงเรียน มีนักศึกษาวิชาจักรยานยนต์ใส่เสื้อซิปแบบนักศึกษา 2 คนมาจอดแล้วชักอาวุธปืนลูกซองออกมายิงใส่ 2 นัด แล้วประกาศว่าเป็นนักศึกษาอาชีพะแห่งหนึ่ง มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 6 คน (หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 14 กรกฎาคม 2538)

- นักเรียนอาชีวะย่านบางจาก ถูกยิงด้วยปืนขนาด .22 เข้าที่บริเวณไหล่ กระสุนทะลุตัดชั่วหัวใจ สำหรับคู่อริแย่งกันหลบหนี จากการสอบสวนได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุนักเรียนอาชีวะกลุ่มหนึ่งได้นั่งรอรถเมล์พร้อมเพื่อน 6 คน ได้มีนักเรียนกลุ่มของผู้ตายประมาณ 10 กว่าคน นั่งรถเมล์สาย 25 ผ่านมา ได้ตะโกนคำทำให้เกิดการคำตอบโต้ไปทำให้กลุ่มผู้ตายไม่พอใจ กระโดดลงจากรถไล่ทำร้าย ทำให้ 2 ฝ่ายเกิดการตะลุมบอนกันขึ้น ซึ่งต่อมามีเสียงปืนดังขึ้น 1 นัด ทำให้มีผู้ตาย 1 คน (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 14 กรกฎาคม 2538)

- ที่ทำน้ำเทศบาลนนทบุรีพบนักเรียนอาชีวะ 2 สถาบัน จำนวน 21 คน จับกลุ่มจะก่อเหตุทะเลาะวิวาท ตำรวจจึงเข้าตรวจค้นพบมีดปลายแหลมและระเบิดพลาสติก 3 ลูก จึงดำเนินการตักเตือนและเรียกผู้ปกครองมารับตัวกลับบ้าน (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 18 สิงหาคม 2538)

- นักเรียนอาชีวะยิงปืนใส่รถโดยสารเล็ก ถูกกระเปาะรถเมล์ตาย เหตุเกิดจากมีนักเรียนอาชีวะนั่งมาในรถเต็มคันและเล่นเข้ามาจะจอดที่ป้ายรถ ซึ่งมีนักเรียนอาชีวะกลุ่มหนึ่งประมาณ 5 คน โบกให้หยุดรถ นักเรียนที่อยู่บนรถตะโกนบอกไม่ต้องหยุดเพราะเกรงว่าจะมาทำร้ายพวกตน ทำให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่พอใจใช้ขวดและไม้ขว้างปาใส่รถและใช้ปืนยิงใส่รถ 1 นัด แต่กระสุนปืนไปถูกกระเปาะรถเมล์ตาย (หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 26 สิงหาคม 2538)

- นักเรียนอาชีวะตีกัน และยิงปืนลงมาจากรถเมล์ถูกลูกหลงเป็นชาย เหตุเกิดที่หน้าห้องอาหารใกล้ซีคอนสแควร์ ก่อนเหตุได้มีนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ทอยกันมาเดินเที่ยวที่ซีคอนสแควร์ ในที่สุดก็มีการไล่ตีกันไปไล่ตีกันมา โดยมีนักเรียนส่วนหนึ่งหนีขึ้นไปบนรถเมล์คันดังกล่าว และเมื่อรถเมล์แล่นมาถึงป้ายรถที่เกิดเหตุได้มีนักเรียนกลุ่มหนึ่งยืนรอรถอยู่ จึงเกิดการตะลุมบอนกันอีก และหนึ่งในพวกที่อยู่บนรถได้ยิงปืนลงมา (หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 20 พฤศจิกายน 2538)

- นักเรียนอาชีวะตักทำร้ายกันจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บจากกระสุนปืน เหตุเกิดบริเวณป้ายรถโดยสารใกล้วัดศรีเยี่ยม เขตพระโขนง โดยนักเรียนอาชีวะกลุ่มหนึ่งได้ยิงปืนใส่รถเมล์ที่มีนักเรียนคู่อริอยู่บนรถเมล์ซึ่งมีผู้โดยสารเต็มคันรถ ทำให้ลูกหลงไปถูกชาย 2 คน ได้รับบาดเจ็บสาหัส (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 22 พฤศจิกายน 2538)

- นักเรียนอาชีวะใช้ปืนลูกซองพกสาดกระสุนจากรถเมล์ บ.ข.ส. เข้าใส่ นักเรียนอาชีวะคู่อริขณะขึ้นรถอยู่ป้ายรถโดยสารข้างสวนจตุจักร ใกล้สถานีที่ทำการตำรวจจราจรกลางถนนวิภาวดีรังสิต ทำให้นักเรียนอาชีวะ 2 คนได้รับบาดเจ็บ (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 11 กุมภาพันธ์ 2539)

- มีนักเรียนอาชีวะตีกันที่ถนนประชาราษฎร์สาย 1 ห่างจากสถานีตำรวจเตาปูนเพียง 150 เมตร ได้มีนักเรียนชั้น ม.3 นั่งรถเมล์สาย 34 เพื่อกลับบ้าน ผ่านบริเวณเกิดเหตุถูกขวิดเปล้าของเครื่องดัดโลหะจากพวกนักเรียนอาชีวะขว้างมาทางหน้าต่างรถ ทำให้ถูกเข้าที่เข้าตาซ้ายของนักเรียนผู้เคราะห์ร้ายทันที ซึ่งอาจทำให้อวัยวะเสียดวงตา เหตุเกิดเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2539 และอีกเหตุการณ์หนึ่งมีหญิงสาวเคราะห์ร้ายนั่งรถเมล์สาย 38 ผ่านไปทางถนนลาดพร้าวก็มีก้อนหินปลิวจากมือของเด็กอาชีวะเข้ามาทางกระจกถูกเข้าที่ศีรษะแตกเลือดอาบ (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 12 กุมภาพันธ์ 2539)

- เหตุเกิดเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2539 มีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นั่งรถเมล์โดยสารและมีนักเรียนอาชีวะแห่งหนึ่งนั่งโดยสารมาด้วย ขณะที่รถเมล์ผ่านป้ายแถวลาดพร้าว ซึ่งมีกลุ่มนักเรียนอาชีวะคู่อริอยู่จำนวนหนึ่ง ทำให้เกิดการทำร้ายกันทั้งสองฝ่ายได้ทะเลาะวิวาทโดยปาก้อนอิฐขึ้นมาบนรถถูกนักศึกษาเกษตรฯ บริเวณต้นคอทำให้สลบไปและมีอาการสาหัส (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 16 กุมภาพันธ์ 2539)

- นักเรียนอาชีวะกลุ่มหนึ่ง จับกลุ่มดักทำร้ายนักเรียน โรงเรียนคู่อริที่ป้ายรถเมล์หน้าโรงงานนมตรามะลิ พอนักเรียนอาชีวะต่างสถาบันขึ้นรถประจำทางผ่านมา ขณะที่รถกำลังเคลื่อนตัวออก นักเรียนอาชีวะกลุ่มดังกล่าวได้ชักปืนลูกซองของกระหน่ำยิงต่อหน้าคนนับร้อย ถูกนักเรียนอาชีวะผู้ตาย (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 23 กุมภาพันธ์ 2539)

ส่วนภาพของการตีกันตามการแสดงคอนเสิร์ต เช่น คอนเสิร์ต “ซ็อด ชาร์จ ช็อก ร็อก คอนเสิร์ตเหล็กกำราม” ที่สนามกีฬากองทัพบก มีการตีกันขยายวงกว้างทำให้การแสดงต้องสลับกันหยุด แม้ว่าเหล่าศิลปินจะพูดขอร้องอย่างไรก็ไม่ฟัง (หนังสือพิมพ์สยามกีฬา 15 พฤษภาคม 2538) คอนเสิร์ต “ไข่ป้าง” ที่ลานเพลินช่อง 7 นักเรียนอาชีวะก่อเหตุยกพวกเข้าห้าห้ากันทั้งป็น มีด ไม้ ซึ่งมาจากสถาบันต่าง ๆ กลุ่มละ 100 - 200 คน ผลบาดเจ็บสาหัสปางตาย 3 ราย (หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 20 สิงหาคม 2538) คอนเสิร์ต “คาราบาว” ที่ลานเพลิน 7 สี เกิดการก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันจนหัวร้างข้างแตก โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 21 มกราคม 2539) และคอนเสิร์ต “อำพลเมืองดี” ก็มีการตีกันของเหล่านักเรียนอาชีวะ (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 30 มกราคม 2539)

และสิ่งสำคัญในรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมนั้น เมื่อก่อนจะตีกันเฉพาะกลุ่มผู้มีเรื่องบาดหมางกัน เรียกว่า จะตีกันที่ต้องดูหน้าดูตัวก่อนว่าเป็นคนที่เคยมีเรื่องกันมาหรือเปล่าถึงจะจัดการกับคนนั้น แต่เดี๋ยวนี้ไม่ต้องดูตัวดูหน้า ขอแค่ให้รู้ว่าอยู่กันคนละโรงเรียนก็ฆ่ากันแล้ว (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 23 กุมภาพันธ์ 2539) พัฒนาการของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาในรูปแบบ วิธีการและสถานที่เกิดเหตุการณ์นั้นย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

4.3 บริบทของปรากฏการณ์

บรรดาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นทั้งหลาย เมื่อพิจารณาถึงบริบทของปัญหาต่าง ๆ แล้ว จะเห็นถึงความเกี่ยวพันในแง่ของบุคคลที่เป็นผู้กระทำให้เกิดปัญหานั้นจะแตกต่างกันออกไป ถึงแม้ว่าสภาพสังคมโดยรวมแล้วย่อมมีผลต่อตัวปัญหาต่าง ๆ แต่ในบริบทของตัวผู้กระทำต่อการเกิดขึ้นของปัญหาสามารถเห็นความแตกต่างคือ บางปัญหาเช่น ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก กระบวนการของการเกิดขึ้นนั้นจะเป็นผู้ใหญ่ทั้งหลายในสังคมที่เป็นตัวกระทำต่อปัญหาโดยตรงซึ่งมักจะเกี่ยวข้องในรูปของผลประโยชน์ เด็กที่ถูกกระทำจึงเป็นผลของปัญหาดังกล่าว ส่วนในกรณีปัญหาของนักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทกัน ผู้ที่กระทำให้เกิดปัญหาโดยตรงแล้วก็คือ นักเรียนนักศึกษาทั้งหลายนั่นเอง แม้ว่าปัญหานี้จะมีผลโดยอ้อมมาจากปัจจัยต่าง ๆ ในสังคมก็ตาม ฉะนั้นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่ความใกล้เคียงในการเข้าถึงปัญหานี้ จึงจำเป็นที่จะต้องรู้และเข้าใจถึงบุคคลเหล่านี้เสียก่อน เพื่อที่จะนำไปสู่การพิจารณาต่อปัญหาได้อย่างถูกต้อง

การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา หมายถึง การทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ทั้งที่เป็นนักเรียนนักศึกษาสถาบันเดียวกันหรือต่างสถาบันกัน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีการใช้กำลังหรืออาวุธต่าง ๆ ทำร้ายกัน ซึ่งในความหมายของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาของสังคมทั่วไปในปัจจุบัน เป้าหมายจุดรวมความสนใจจะหมายถึงนักเรียนในสายอาชีพะ จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและการรับรู้ของสังคม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนสายอาชีพะเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าจะมีบางครั้งซึ่งเป็นจำนวนน้อยที่เป็นการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนสายสามัญ สาเหตุที่มักจะมีได้รวมถึงนักเรียนสายสามัญนอกจากจะเกิดขึ้นเป็นส่วนใหญ่แล้ว ความรุนแรงของเหตุการณ์ก็ไม่รุนแรงส่วนใหญ่จะเป็นแค่การชกต่อยทำร้ายกันไม่ค่อยมีการใช้อาวุธทำร้ายกันจนถึงแก่ความตาย ทำให้ภาพของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทจึงหมายถึงกลุ่มของนักเรียนสายอาชีพะ โดยเฉพาะการใช้คำเรียกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของการตีกันในปัจจุบันจึงมักชี้เฉพาะถึงนักเรียน

อาชีพ เช่น การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีพ เด็กอาชีวะตีกัน ช่างกลเปิดศึกถล่มกัน ฯลฯ เป็นต้น ในส่วนของระดับความรุนแรงของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นสามารถพิจารณาได้จากรูปแบบวิธีการที่ใช้ในการทำร้ายกันซึ่งมักจะถึงขั้นเสียชีวิตและความถี่ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอเป็นประจำ

บริบทของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทในปัจจุบัน จึงเป็นประเด็นของการตีกันของนักเรียนอาชีวะทั้งหลายที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในสังคม และภาพที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ก็จะมีลักษณะรูปแบบใกล้เคียงกัน มีการแสดงออกในพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็นได้ทั่วไป เช่น การขีดเขียนหรือพ่นข้อความที่แสดงถึงความแค้นกล้าสามารถของสถาบันของตนเหนือสถาบันอื่น ๆ ตามที่สาธารณะ หรือการประกาศให้รู้ถึงวันสถาปนาของสถาบันเพื่อแสดงถึงความยิ่งใหญ่ การยึดหรือทำลายสิ่งของหรือวัตถุของโรงเรียนคู่อริก็จะเป็นสิ่งที่แสดงถึงสัญลักษณ์ของสถาบัน ไม่ว่าจะป็น หัวเข็มขัด เสื้อซ้อป หรือสถานที่ที่มีเครื่องหมายสถาบัน การทำร้ายกันก็มีได้ค้ำนึ่งถึงเฉพาะเจาะจงตัวบุคคล ขอให้ป็นนักเรียนสถาบันคู่อริคนใดก็ใช้ได้

การศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีประเภทใหญ่ ๆ 5 ประเภท (สยามออลมาแนค, 2534 : 877) ได้แก่

1. ประเภทช่างอุตสาหกรรม เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ไฟฟ้ากำลัง ช่างวิทยุโทรคมนาคม ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างกลโลหะ ช่างเขียนแบบ ช่างสถาปัตยกรรม ช่างโยธา ช่างสำรวจ ช่างเครื่องจักรกล ช่างไม้ ช่างยนต์เครื่องกลการเกษตร ช่างจักและทำเครื่องมือช่างท่อประสาน อุตสาหกรรมผลิตหนัง อุตสาหกรรมสิ่งทอ ช่างต่อเรือ ช่างกลเรือ และช่างหนัง

2. ประเภทวิชาเกษตรกรรม เช่น เกษตรกรรม ช่างกลเกษตร และธุรกิจการเกษตร

3. ประเภทพาณิชย์กรรม เช่น พาณิชยการ บัญชี เลขานุการ การตลาด การขาย การธนาคาร ธุรกิจอาหารและโภชนาการ

4. ประเภทคหกรรม เช่น การเรือน อาหาร เสื้อผ้า

5. ประเภทศิลปหัตถกรรม เช่น ศิลปหัตถกรรม ช่างโลหะรูปพรรณ

ซึ่งในข้อเท็จจริงแล้ว การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะนั้น ส่วนใหญ่จะเกิดกับโรงเรียนอาชีวะประเภทช่างอุตสาหกรรม และประเภทศิลปหัตถกรรม ซึ่งโรงเรียนอาชีวะที่เปิดสอนก็จะมีทั้งของรัฐบาลและเอกชน โดยส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนอาชีวะแต่ละแห่งจะเปิดสอนประเภทของวิชาใหญ่ ๆ ประเภทเดียว ซึ่งประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่มีสาขาวิชามากมายก็มักจะแบ่งย่อยได้เป็นคือ สายช่างกล กับสายก่อสร้าง มีน้อยมากที่โรงเรียนใดจะเปิดสอนหลายประเภทวิชา ทั้งนี้ด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ เช่น สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน และงบประมาณ เป็นต้น ทำให้โรงเรียนอาชีวะแต่ละแห่งจึงมีลักษณะที่เปิดสอนเฉพาะประเภทสาขาวิชาเดียว ซึ่งการตีกันของนักเรียนอาชีวะส่วนใหญ่แล้วมักจะจับคู่ตีกันเป็นคู่ ๆ มักจะมีการปลุกฝังว่าโรงเรียนใดเป็นคู่อริกับโรงเรียนใด โรงเรียนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกันมักจะเป็นคู่อริกัน เพราะโดยสภาพแล้วการเกิดการกระทบกระทั่งกันเป็นไปได้ง่าย และในกรณีของการเป็นคู่อริที่เกิดจากโรงเรียนที่อยู่บริเวณห่างไกลกันออกไปนั้น ก็เกิดจากการที่เคยมีเหตุทะเลาะวิวาทกันแล้วมีการเล่าขานกันต่อไปในหมู่พวกพ้องว่าโรงเรียนนี้เป็นคู่อริของโรงเรียนตน ส่วนการที่โรงเรียนอาชีวะที่มีการเรียนสาขาวิชาเดียวกันนั้นมักจะไม่ค่อยมีการตีกัน ในปัจจุบันแล้วค่อนข้างจะไม่มีการคำนึงถึงในลักษณะนี้เท่าใดนัก การเป็นพันธมิตรกันจึงขึ้นอยู่กับการนับถือยอมรับซึ่งกันและกันหรือความสามารถในการปรับความเข้าใจระหว่างโรงเรียนเมื่อจะมีเหตุทะเลาะวิวาท

โดยปกติแล้ว นักเรียนอาชีวะไม่ค่อยจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับนักเรียนสายสามัญ เป็นเพราะนักเรียนอาชีวะถือว่า พวกตนมีศักดิ์ศรีสูงกว่าไม่อยากจะยุ่งกับพวกใส่ซาหลั่น ถ้าไปมีเรื่องทะเลาะวิวาทแล้วจะเป็นการไม่สมศักดิ์ศรีของโรงเรียนตน

4.4 ข้อมูลและสถิติ

การรวบรวมข้อมูลและสถิติของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาที่เกิดขึ้นของไทยนั้นค่อนข้างจะไม่ค่อยละเอียดเท่าไรนัก ข้อมูลที่นำมาบันทึกเป็นสถิติย่อมจะน้อยกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เพราะข้อจำกัดในเรื่องของการรับแจ้งและบันทึก ซึ่งในความเป็นจริงแล้วมีเหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นอีกมากมายมิได้รับแจ้งและถูกบันทึกไว้ แล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ก็มีเพียง 2 หน่วยงานคือ กองสารวัตรนักเรียน และกองกำกับการตำรวจสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ซึ่งการรวบรวมข้อมูลก็จะแตกต่างกันออกไป เพื่อให้เห็นข้อมูลของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จึงแสดงไว้ดังนี้

จากการรวบรวมโดยศูนย์ประสานงานกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แสดงจำนวน (ครั้งที่) นักเรียนนักศึกษาก่อความไม่สงบและทะเลาะวิวาทในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประจำปีการศึกษา 2521 - 2525 ปรากฏผลดังตารางนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครั้งที่นักเรียนนักศึกษาก่อความไม่สงบและทะเลาะวิวาท
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประจำปีการศึกษา 2521 - 2525

เดือน	ปีการศึกษา (หน่วย/ครั้ง)				
	2521	2522	2523	2524	2525
มีนาคม	-	-	-	2	2
เมษายน	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	1	1	-	-
มิถุนายน	10	10	9	11	6
กรกฎาคม	15	6	4	9	5
สิงหาคม	5	2	10	4	8
กันยายน	3	2	6	7	3
ตุลาคม	2	2	2	-	-
พฤศจิกายน	-	-	22	2	2
ธันวาคม	-	-	4	5	2
มกราคม	4	5	-	4	7
กุมภาพันธ์	2	7	4	5	7
รวม	41	35	62	49	42

ที่มา : ศูนย์ประสานงาน กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครั้งที่นักเรียนนักศึกษาก่อความไม่สงบและทะเลาะวิวาท
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ 2532 - 2536

เดือน	ปีงบประมาณ (หน่วย/ครั้ง)				
	2532	2533	2534	2535	2536
ตุลาคม	2	-	-	-	-
พฤศจิกายน	5	12	7	12	-
ธันวาคม	4	21	8	1	16
มกราคม	2	5	8	1	4
กุมภาพันธ์	8	5	14	-	4
มีนาคม	1	2	-	-	4
เมษายน	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	1	-	2	-	9
มิถุนายน	20	2	23	-	11
กรกฎาคม	19	6	21	16	39
สิงหาคม	15	5	48	49	4
กันยายน	5	4	25	18	1
รวม	82	62	156	97	96

ที่มา : ศูนย์ประสานงาน กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จะเห็นถึง ตารางทั้งสองจะแตกต่างกันในส่วนของการใช้หน่วยของปี ซึ่งในช่วง พ.ศ. 2521 - 2525 นั้นจะใช้ปีการศึกษา ส่วนในช่วง พ.ศ. 2532 - 2536 จะใช้เป็นปีงบประมาณ อันเป็นผลมาจากกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาก่อนจะไม่ค่อยเป็นระบบเดียวกัน และข้อมูลปี พ.ศ. ที่ขาดหายไปนั้นก็มิได้มีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เหตุผลประการหนึ่งเป็นเพราะมีจำนวนบุคลากรในหน่วยงานไม่พอเพียงกับปริมาณ ในปี พ.ศ. 2536 กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษามีบุคลากรเฉพาะส่วนผู้ปฏิบัติงานสารวัตรในกรุงเทพมหานคร 90 อัตรา กระจายอยู่ตามศูนย์ประสานงาน 6 หน่วยงานทั่วกรุงเทพฯ และ 94 อัตราในต่างจังหวัด 25 จังหวัด เฉลี่ยสัดส่วนนักเรียนต่อสารวัตรนักเรียน 1 : 1,600 คน ซึ่งนับเป็นอัตรากำลังที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับงานที่หนักขึ้น ไปตามความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เมื่อเปรียบเทียบตารางทั้งสองแล้ว ทำให้เห็นว่าความถี่ของจำนวนครั้งที่เกิดเหตุการณ์ในช่วง พ.ศ. 2532 - 2536 นั้นจะสูงกว่าในอดีต และช่วงที่ไม่ค่อยเกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทจะเป็นช่วงปิดเทอม คือ เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม และในเดือนตุลาคม

ส่วนการรวบรวมสถิติผลการควบคุมนักเรียนนักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพของกองกำกับการตำรวจสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนนั้นจะเป็นการรวบรวมข้อมูลโดยแยกประเภทความคิด เช่น หลบหนีการเรียน ดมสารระเหย แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย ประพฤติตนในทำนองชั่วสาว พกพาอาวุธมีด คีมีสุรา สูบบุหรี่ ฯลฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษานั้นก็คือความคิดประเภทก่อเหตุทะเลาะวิวาท และพยายามจะก่อเหตุทะเลาะวิวาท ซึ่งการรวบรวมข้อมูลจะเป็นลักษณะของการควบคุมหน่วยจะเป็นจำนวนนักเรียน ปรากฏผลดังตารางนี้

ตารางที่ 3 แสดงสถิติผลการควบคุมนักเรียนนักศึกษาของกองกำกับการสวัสดิภาพ
เด็กและเยาวชนในประเภทความผิดก่อเหตุทะเลาะวิวาทและพยายาม
จะก่อเหตุทะเลาะวิวาทตั้งแต่ พ.ศ. 2531 - 2537

พ.ศ.	ประเภทความผิด					
	ก่อเหตุทะเลาะวิวาท			พยายามจะก่อเหตุทะเลาะวิวาท		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
2531	264	-	264	264	-	264
2532	68	-	68	705	-	705
2533	341	2	343	342	-	342
2534	114	-	114	217	-	217
2535	141	-	141	323	4	327
2536	538	17	555	717	6	723
2537	202	1	203	575	2	577

ที่มา : กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กองบัญชาการตำรวจนครบาล

การรวบรวมข้อมูลของกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนนี้ จะเป็นการรวบรวมข้อมูลผลการควบคุมนักเรียนนักศึกษา เด็กที่ประพฤตินไม่เหมาะสมแก่
วัย และรวมถึงเด็กเร่ร่อน-ขอทาน ซึ่งจะมีการควบคุมในประเภทความผิดต่าง ๆ
โดยในส่วนที่นำมาแสดงในตารางที่ 3 นี้เป็นการเลือกเอาเฉพาะในส่วนที่เป็นความผิด
ประเภทก่อเหตุทะเลาะวิวาท และพยายามจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา
เท่านั้น ซึ่งจะเห็นถึงปริมาณที่มากขึ้นกว่าในอดีตและเกือบทั้งหมดที่เป็นผู้ชาย

จากข้อมูลสถิติที่มีการรวบรวมไว้แม้จะไม่ครบถ้วนตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
ก็ตาม เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นถึงความรุนแรงของปัญหาที่ขยายวงกว้างออกไปทุกที่
ส่วนใหญ่ของการรับรู้ต่อปรากฏการณ์นี้ของสังคม มักจะผ่านทางหน้าหนังสือพิมพ์ที่

ลงเป็นข่าวเท่านั้น เมื่อมีการลงข่าวเมื่อใดก็จะรู้สึกถึงความเป็นปัญหา ในความเป็นจริงแล้วมีเหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาอยู่เสมอเรื่อยมาและเกิดขึ้นแทบจะทุกวัน ฉะนั้นจึงควรตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขต่อปัญหานี้อย่างต่อเนื่องและเร่งด่วน มิใช่เป็นการตื่นตัวต่อปัญหาก็ต่อเมื่อมีการรับรู้จากหนังสือพิมพ์เท่านั้น

4.5 ทักษะของสังคมต่อสาเหตุ

ความสนใจต่อปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา เป็นไปอย่างกว้างขวางในสังคม โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเคยตรัสถามถึงปัญหาเด็กตีกัน ซึ่งพระองค์ทรงเป็นห่วง (หนังสือพิมพ์มติชน, 5 ตุลาคม 2536) นักวิชาการและผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลาย ๆ ฝ่าย รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อปัญหานี้ ได้พยายามที่จะหาถึงสาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้น โดยมากแล้วจะมาจากความคิดเห็นว่าเกิดจากสาเหตุอะไร มากกว่าที่จะมาจากการทำการศึกษาต่อปรากฏการณ์นี้โดยตรง ทักษะของสังคมต่อสาเหตุมีความหลากหลาย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วสามารถแบ่งได้ในประเด็นใหญ่ ๆ ได้ดังนี้คือ

1. เกิดจากตัวบุคคล ส่วนใหญ่จะเป็นการมองในเชิงจิตวิทยา เป็นการพิจารณาไปที่ความเกรี้ยวกราด การต้องการสร้างจุดเด่น การปรับตัวตามธรรมชาติของวัยรุ่นไม่ดีพอ
2. เกิดจากสภาพครอบครัวที่มีปัญหา การหย่าร้างของพ่อแม่ การไม่มีเวลาให้กับลูก ทำให้เด็กขาดความอบอุ่น
3. เกิดจากสภาพสังคมที่มีแหล่งมั่วสุมมากมาย ในสังคมมีแต่ความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นสื่อต่าง ๆ หรือการใช้ความรุนแรงของผู้ใหญ่ ทำให้เด็กเกิดการเลียนแบบ การตีตราของสังคมว่าเป็นเด็กเกเร

4. เกิดสภาพโรงเรียนที่มีค่านิยมรักสถาบันรักศักดิ์ศรีในทางที่ผิด ซึ่งมีการปลุกฝังมาจากพวกรุ่นพี่ ครูอาจารย์ไม่เป็นปราชญ์บุคคล ขาดการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร

5. เกิดจากระบบการศึกษา ซึ่งหลักสูตรการเรียนการสอนทำให้มีเวลาว่างมากเกินไป และการเรียนทางอาชีวะนี้มักจะถูกสังคมมองว่าเป็นพวกมีปมด้อย ซึ่งหมายถึงเป็นเด็กที่เรียนไม่เก่ง

4.6 มาตรการการแก้ไข

กระบวนการในการแก้ไขปัญหาค่าการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะของการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าที่จะเป็นการป้องกันการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท ซึ่งเมื่อใดที่มีเหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาเกิดขึ้นบ่อย ๆ ก็จะมีการพูดถึงกันทั่วไป ทั้งในหน่วยงานที่รับผิดชอบและนักวิชาการที่สนใจ แต่เมื่อใดที่ไม่ค่อยมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากนัก เรื่องก็จะมักจะเงียบหายไป ไม่ค่อยมีกระบวนการแก้ไขต่อปัญหาในระยะยาว มาตรการที่นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหานี้ก็มักจะใช้วิธีการเดิม ๆ คือ เมื่อเกิดเหตุการณ์กรณีโรงเรียนสองโรงเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันแล้ว ก็มักจะสั่งปิดโรงเรียนคู่กรณีก่อน เพื่อมิให้เหตุการณ์ลุกลามต่อไป แล้วจึงเชิญผู้บริหารโรงเรียนทั้งสองมาร่วมประชุมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบต่าง ๆ ในการแก้ไข ผลที่ได้จากการประชุมก็จะเป็นมาตรการต่าง ๆ ที่เข้มงวดต่อการป้องกันมิให้เกิดการทะเลาะวิวาทมากกว่าที่จะเป็นการแก้ไขต่อปัญหาในระยะยาว เช่น การกวดขันเรื่องการพกพาอาวุธ การจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนที่ทะเลาะวิวาทกัน เป็นต้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง กระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา กองสารวัตรนักเรียน กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ฯลฯ ก็ได้มีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกันหลายครั้งหลายหนต่อการแก้ไขปัญหาค่าการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของ

นักเรียนนักศึกษา ซึ่งแนวทางที่ได้ก็จะเป็นในลักษณะของการลงโทษหรือแก้ไขที่ปลายเหตุเหมือนกับที่ผ่านมา เช่น วิธีการลงโทษเด็กนักเรียนที่ทำผิดโดยการไล่ออก วิธีการปิดโรงเรียนที่มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทขึ้นเป็นประจำ การนำเอาวิชาศีลธรรมเข้ามาสอนเพิ่มมากขึ้น การตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลแก้ไขปัญหา ฯลฯ เป็นต้น ไม่มีมาตรการที่เป็นรูปธรรมและจริงจังแบบใหม่ ๆ เพื่อจะใช้ในการแก้ไขต่อปัญหานี้ ทั้งนี้เป็นเพราะการไม่เอาจริงเอาจังต่อการแก้ไขปัญหานี้เท่าที่ควร และอีกส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่คิดว่าทราบถึงสาเหตุของการเกิดของปัญหาดีแล้ว และมาตรการที่ใช้นั้นก็เหมาะสมอยู่แล้ว